

POSUDEK

vedoucího diplomové práce na diplomovou práci studentky Jany Sýkorové na téma:

Odvolací řízení

Autorka si zvolila pro svoji diplomovou práci již podruhé toto klasické téma, na které ovšem původní diplomovou práci neobhájila. Práce opět obsahuje Úvod, dalších sedm kapitol, z nichž poslední tvoří závěrečné shrnutí.

Při minulé obhajobě byla k původní diplomové práci autorky na toto téma vyjádřena komisí dlouhá řada výhrad, z nichž část autorka akceptovala a v nové verzi její diplomové práce se již neobjevují, ovšem některé z těchto nedostatků obsahuje i předložená diplomová práce.

Jak úvodní kapitole, tak i v závěrečném shrnutí jsou některé bezobsažné fráze, které do odborné práce tohoto typu nepatří. Tak např. v úvodní kapitole se uvádí, že „posledním důležitým pilířem, který se týká odvolacího řízení, je jeho podstatný význam v demokratickém právním státě“. V závěrečné kapitole je zase uvedeno, že „je pouze na nás, zda se budeme chtít stále vzdělávat a prohlubovat své vědomosti, abychom byli jednou úspěšní a uznávaní jak na poli trestního práva, tak i v jiných odvětvích tak jako ti, co máme dnes za vzory“.

Naproti tomu pozitivně hodnotím, že autorka oproti minulé neobhájené diplomové práci podstatně rozšířila seznam odborné literatury a pracovala též s poměrně četnou judikaturou. Diplomová práce se proto opírá zejména o metody kompilační a komparační.

Již ve svém minulém posudku jsem jako jednu z mála kvalitních kapitol hodnotil první, historickou kapitolu. I zde se však autorka nevyvarovala některých chyb, když např. uvádí, že „v letech“ 1956 a 1961 proběhly další novely trestního řádu, ve kterých ...“ – to nebyly novely, ale rekodifikace, tj. zcela nové trestní řády.

Kapitola druhá pojednává o systému opravných prostředků. Na str. 12 je opět uvedeno, že podmínky autoremedury stanovil Krajský soud v Brně ve svém usnesení – jak už jsem uvedl v posudku k původní diplomové práci, tyto podmínky nestanovil Krajský soud v Brně, ale stanovil je přímo zákon. Za chybné považuji tvrzení na této straně, že u stížnosti se devolutivní účinek uplatní pouze v případě, že to zákon výslovně stanoví. Autorka zde zřejmě zaměnila účinek suspenzivní a účinek devolutivní, neboť devolutivní účinek je u stížnosti pravidlem, z něhož je výjimkou pouze velmi málo užívaná autoremedura. Nesprávné je také tvrzení na str. 13, že u stížnosti o porušení zákona rozhodne o odkladném účinku ministr spravedlnosti; podle současné právní úpravy již tomu tak není a o takovém odkladném účinku rozhoduje pouze Nejvyšší soud. Chyba podobné povahy je obsažena na str. 16, kde se uvádí, že se „vyhlašují jen ta usnesení, která byla provedena při úkonu při němž byla přítomna osoba, které se usnesení bezprostředně dotýká.“ Tento princip neplatí pro vyhlášení usnesení, neboť v takovém případě by žádné usnesení nemohlo být vyhlášeno v nepřítomnosti obviněného, ale platí pro počátek běhu lhůty k podání stížnosti proto takovému usnesení (§ 143 odst. 1, § 137 odst. 1 TrŘ). Na str. v oddíle Dovolání se v úvodní větě uvádí, že „dovolání je jedním z nejmladších mimořádných opravných prostředků“ – existuje ještě nějaký

jiný nejmladší? Neobratná je formulace na str. 19, že předseda senátu prvního soudu „přidělí“ spis dovolacímu soudu – předseda senátu soudu prvního stupně přece nemůže Nejvyššímu soudu přidělovat spisy, může mu je pouze předkládat. V následujícím oddíle této kapitoly, který pojednává o obnově řízení, není dostatečně vysvětleno, který soud o obnově rozhoduje. Srovnatelná chyba je v dalším oddíle této kapitoly, kde se uvádí, že „stížnost pro porušení zákona se podává pouze v případě, kdy obviněný poukazuje na právní vady v pravomocném rozhodnutí, či poukazuje na vady v celkovém průběhu řízení. Podmínky pro podání stížnosti pro porušení zákona jsou upraveny zcela jinak a diplomantka by je měla vysvětlit při obhajobě své práce.

Třetí kapitola je věnována základním zásadám odvolacího řízení. Autorka v ní uvádí, že se v odvolacím řízení uplatní též zásada legality, s čímž nemožno souhlasit, neboť tato zásada se týká pouze počátečního stádia trestního řízení. Pokud jde o odvolání, je věcí uvážení státního zástupce (diskreční právo), zda je podá, či nikoliv.

Další kapitola je věnována charakteristice odvolání. Nedomnívám se, že by byla zatížena nějakými výraznějšími vadami, ovšem autorka v ní uvádí názory nejrůznějších autorů, aniž by k nim zaujala vlastní názor; sporný je zejména Langrův výklad, že na základě odvolání zúčastněné osoby by mohlo být rozhodnuto v její neprospěch, že by jí byly zabráněny ještě další věci.

Jádrem práce je kapitola pátá, pojednávající o odvolacím řízení *de lege lata*. Ani tato kapitola není oproštěna od některých poměrně výrazných chyb. Tak na str. 38 se uvádí, že odvolání mohou podat nejen procesní strany, ale i oprávněné osoby – ty přece mají podle § 12 odst. 6 TrŘ stejné postavení jako strana. Podobná nepřesnost se objevuje na str. 40, kde autorka tvrdí, že pokud oprávněná osoba zmeškala lhůtu k odvolání, může požádat o její navrácení; to platí jen u obžalovaného a obhájce (viz *favor defensionis*). Na str. 47 je zase nepřesně uvedeno, že předseda senátu nařizuje neveřejné zasedání za přítomnosti všech členů senátu a zapisovatele. Ta přítomnost se týká pouze konání neveřejného zasedání, ne jeho nařízení, které předseda senátu činí samozřejmě sám.

Šestá kapitola obsahuje poměrně podrobnou komparaci české právní úpravy s právní úpravou slovenskou, která je obsažena již v novém trestním řádu Slovenské republiky. K této kapitole mám pouze dvě menší výhrady a sice že zbytečně jsou poměrně obsírně rozváděny principy, kdy právní úprava je v obou právních řádech téměř shodná a že „na Slovensku jsou podaná odvolání kvalitnější“ – nevím podle čeho tak autorka soudí.

Sedmá kapitola představuje náměty *de lege ferenda*, které jsou samozřejmě autorčinými názory na zlepšení stávající právní úpravy. S některými z nich souhlasím (osmidenní resp. patnáctidenní lhůta, avšak neumím si představit, jak by předseda senátu nařídil veřejné zasedání bez účasti obžalovaného; účast obžalovaného při veřejném zasedání není zpravidla nutná již podle současné právní úpravy, ovšem není možné, aby předseda senátu obžalovaného, jako ústřední postavu trestního řízení, k veřejnému zasedání ani neobeslal, to by bylo naprostým popřením práva na obhajobu.

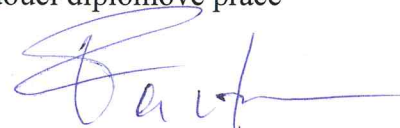
Závěrečná kapitola představuje popisné shrnutí předložené práce.

Celkově hodnotím diplomovou práci jako sice kvalitnější, než původní práci na stejné téma, ovšem i tak na samé hraně třetího klasifikačního stupně. Doporučuji ji proto k obhajobě,

ovšem s tím, že autorka při ní odstraní chyby jimiž je zatížena její písemná práce a prokáže zejména znalost všech základních principů ovládajících odvolací řízení.

V Plzni dne 19.8.2013

JUDr. Jindřich F a s t n e r
vedoucí diplomové práce

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Fastner', with a long horizontal stroke extending to the right.